

Daners federals per il turissem grischun

DA MAGDALENA MARTULLO,
CUSSEGLIERA NAZIUNALA

Mintga quater onns decida il parlament a Berna davart la promoziun turistica dalla confederaziun. Uss ei quei mument puspei cheu: Duront la sessiun da stad han la cumissiun d'economia ed il cussegl nazional decidiu davart las contribuziuns federalas 2020–2023 per il turissem. Il turissem fa mintg'onn ina sviulta da 46 milliardas francs ed ei el tschunavel rang dallas branschas d'export dalla Svizra. Il turissem porscha 260 000 plazzas da lavur en 35 000 menaschis pigns e mesauns.

D'impurtonza specialmein gronda ei il turissem el spazi rural. El Grischun ei ver la mesadad dallas plazzas da lavur colligiada directamein ni indirectamein cun il turissem. Gest las regiuns muntagnardas disponan savens da paucas autras plazzas da lavur. Adina dapli glied e pussevladads da luvrar secatschan els marcaus. Per popular las valladas e cultivar las regiuns alpinas ei il turissem ina premissa essenziala. Perquei duei il turis-

sem vegnir sustenius cun totalmein 250 milliuns francs. La gronda part survegn «Svizra Turissem» per commercialisar la Svizra egl interiur ed egl exteriur. La concorrenza denter las destinaziuns turisticas egl interiur ed egl exteriur ei gronda. Per render enconuschents destinaziuns e projects drov'ei reclama buca mo sin il plaun regional, mo bein era sin il plaun nazional. Cun la «Grand Tour of Switzerland» recumonda «Svizra Turissem» per exempel ina girada tras la Svizra che meina era ella Purtenza, ell'Engiadina ed ell'Alvra.

Da biebein 30 milliuns francs profitescha il program «Innotour» cun l'iniziativa per il sport da neiv ch'ei aschi impurtonta per il Grischun. Ella pretenda che tut las scolaras e tut ils scolars dueigien haver la caschun da far part silmeins ina gada d'in camp da sport da neiv. Experienschas unicas cun far sport d'unviern ellas muntognas ed ella natira restan ella memoria dils affons per veta duronta. Els

vegnan a turnar, forsa cun lur agens affons, ed a generar aschia las entradas futuras dil turissem.

Cun la «Nova politica regionala» (NPR) sustegn la confederaziun ensemen cun ils cantuns era singuls projects turistics. In dils pli enconuschents ei franc «Mia Engiadina», in project da digitalisaziun multifar ell'Engiadina che duei haver siu punct culminont el center da sentupada e d'innovaziun Inn-Hub a La Punt. Auters exempels dalla gliesta liunga da projects interessants, per part gia bein etabli ed in gudogn per las regiuns, ein «mira!cultura Surselva» cun guidas culturalas, il biro da svilup cultural «Origen», il «Heididorf 2.0», igl engrondiment dalla claustra da Mustér per il turissem da seminaris, la «Biosfera Val Müstair», «AlpFoodWay» e «GraubündenVIVA», il Parc naziunal Adula ni il program accumpignont turistic dil film «Uorsin» a Guarda. E lein buc emblidar ils numerus projects per baghegiar ora las pendicularas egl entir cantun.

Uonn semuossan las cefras distinctivas dil turissem – grazia alla bialaura, bunas cundiziuns per il sport d'unviern, valutas stabilas ed ina conjunctura robusta – empau meglier. Mo gest pervia da quellas rescas cuntinuontas eis ei necessari che nus s'occupeschien vinavon dil turissem era sin il plaun politic ed accentueschien adina puspei sia gronda muntada per il spazi alpin. Aschia mettein nus el incuntin sin l'agenda dalla politica naziunala. Las pernottaziuns da hosps europeics en Svizra ein sesminuidas ils davos diesch onns per buna mein la mesadad, la sviulta per pernottaziun tschessa vinavon e las marschas restan sut squetsch. Ideas curaschusas ein dumandadas pli che mai! Quei han era il cussegl federal ed il parlament realisau e vulan sustener vinavon talas innovaziuns. Igl accent particular mettein nus ils proxims quater onns sin il sustegn dallas regiuns muntagnardas e cun quei pia en special sin projects el Grischun.

